

SCENARIUSZ LEKCJI

Imię i nazwisko autora:	Maria Masternak, Wiesława Markowska
Przedmiot:	Historia sztuki
Temat zajęć:	Polska sztuka krytyczna lat 90.
Grupa docelowa:	III etap edukacyjny, szkoła średnia, poziom rozszerzony
Ogólny cel kształcenia:	Omówienie najważniejszych artystów polskiej sztuki krytycznej oraz poznanie poruszanych przez nich tematów i sposobów przedstawiania ich.
Podstawa programowa:	<p>I. Rozwijanie zdolności rozumienia przemian w dziejach sztuki w kontekście ich uwarunkowań kulturowych, środowiskowych, epok, kierunków, stylów i tendencji w sztuce. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wykazuje się znajomością chronologii dziejów sztuki, z uwzględnieniem: <ol style="list-style-type: none"> h) sztuki 2 połowy XX wieku (socrealizm, informel, pop-art, minimalart, hiperrealizm, land-art, konceptualizm, neofiguracja, Nowy Realizm, opart, tendencja zerowa, modernizm i postmodernizm w architekturze, nurt organiczny i kinetyczny w rzeźbie oraz sztuka krytyczna i zaangażowana); 4. prawidłowo sytuuje w czasie i w przestrzeni geograficznej poszczególne epoki, style, kierunki i tendencje w sztuce; 5. charakteryzuje i opisuje sztukę powstałą w obrębie poszczególnych epok, kierunków i tendencji; 7. łączy najistotniejsze dzieła ze środowiskiem artystycznym, w którym powstały; <p>II. Zapoznanie z najwybitniejszymi dziełami w zakresie architektury i sztuk plastycznych. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wymienia i rozpoznaje najbardziej znane dzieła sztuki różnych epok, stylów oraz kierunków sztuk plastycznych; 14. wskazuje środki stylistyczne i środki ekspresji, które identyfikują analizowane dzieło z odpowiednim stylem, środowiskiem artystycznym lub autorem; 2. wskazuje twórców najbardziej reprezentatywnych dzieł; 3. umiejscawia dzieła w czasie (wskazuje stulecie powstania dzieł sztuki dawnej, a w przypadku dzieł sztuki nowoczesnej i współczesnej datuje je z dokładnością do połowy wieku), w nielicznych przypadkach, dotyczących sztuki nowoczesnej i współczesnej, zna daty powstania dzieł lub datuje je z dokładnością jednej dekady; 9. identyfikuje najbardziej reprezentatywne i najsłynniejsze dzieła na podstawie charakterystycznych środków warsztatowych i formalnych oraz przyporządkowuje je właściwym autorom; <p>III. Zapoznanie z dorobkiem najwybitniejszych twórców dzieł architektury i sztuk plastycznych. Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wymienia najistotniejszych twórców dla danego stylu lub kierunku w sztuce;

	<p>2. zna najwybitniejsze dzieła z dorobku artystycznego wybitnych przedstawicieli poszczególnych epok, kierunków i tendencji w sztuce od starożytności po czasy współczesne, z uwzględnieniem artystów schyłku XX i początku XXI wieku;</p> <p>3. sytuuje twórczość artystów powszechnie uznawanych za najwybitniejszych w czasie, w którym tworzyli (z dokładnością do jednego wieku, a w przypadku twórców sztuki nowoczesnej i współczesnej – z dokładnością do połowy wieku) oraz we właściwym środowisku artystycznym;</p> <p>4. łączy wybrane dzieła z ich autorami na podstawie charakterystycznych środków formalnych;</p> <p>IV. Kształcenie w zakresie rozumienia i stosowania terminów i pojęć związanych z dziełami sztuki, ich strukturą i formą, tematyką oraz techniką wykonania. Uczeń:</p> <p>3. definiuje terminy i pojęcia związane z dziełami współczesnymi, które wymykają się klasyfikacjom i przyporządkowaniu do tradycyjnych dyscyplin artystycznych, jak: collage, instalacja, asamblaż, ambalaż, ready made, dekalomania, fotomontaż, frotaż, happening i performance;</p> <p>V. Zapoznanie ze zbiorami najważniejszych muzeów i kolekcji dzieł sztuki na świecie i w Polsce, a także z funkcją mecenatu artystycznego oraz jego wpływem na kształt dzieła sztuki. Uczeń:</p> <p>3. łączy dzieło z muzeum lub miejscem (kościół, pałace, galerie), w którym się ono znajduje.</p>
Kształtowane kompetencje kluczowe:	<p>Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE z 18.12.2006, Kompetencje kluczowe:</p> <p>1) porozumiewanie się w języku ojczystym;</p> <p>5) umiejętność uczenia się;</p> <p>8) świadomość i ekspresja kulturalna.</p>
Cele (szczegółowe) operacyjne:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umie określić kontekst historyczny, w którym zaistniał nurt sztuki krytycznej; • potrafi opisać tematy, którymi interesowali się twórcy sztuki krytycznej; • wskazuje najważniejszych artystów zaliczanych do polskiej sztuki krytycznej lat 90.; • rozpoznaje najważniejszych dzieł/akcji powstałych w nurcie sztuki krytycznej; • określa zmiany, które przyniósł nurt krytyczny w polskiej sztuce.
Metody/techniki kształcenia:	<p>1. Prezentacja.</p> <p>2. Dyskusja.</p> <p>3. Ćwiczenia.</p>
Formy organizacji pracy:	<p>1. Praca w grupach.</p> <p>2. Praca indywidualna ucznia.</p>
PRZEBIEG LEKCJI	

Faza wprowadzająca:

Nauczyciel wprowadza uczniów w temat lekcji nakreślając sytuację historyczną, polityczną, ekonomiczną i społeczną, w której narodziła się polska sztuka krytyczna. Następnie nauczyciel przedstawia głównych przedstawicieli nurtu sztuki krytycznej w Polsce, środowisk ich działania.

Faza realizacyjna:

Nauczyciel opowiada o przemianach, które zaszły w Polsce po 1989 roku. Zwraca uwagę na początki funkcjonowania wolnego rynku. Opowiada o reakcji artystów na zmiany, które zaszły.

Uczniowie zapoznają się z wiadomościami z e-materiału, na temat artystów nurtu sztuki krytycznej, oraz skutkach ich działań.

Nauczyciel przybliży postać Katarzyny Kozyry. Mówi jaką tematykę porusza w swoich pracach. (tematyka przedstawień ciał wykluczonych i nieobecnych w debacie publicznej; przemijanie i śmierć). Następnie wyświetla uczniom jej dzieła:

- *Piramida zwierząt*;

- *Olimpia*;

- *Łaźnia oraz Łaźnia męska*.

Uczniowie zostają podzieleni na trzy grupy, każda dostaje jedno dzieło Katarzyny Kozyry. Wspólnie dyskutują o tym jakie emocje budzi w nich dana praca i jak mogła być przyjęta przez opinię publiczną.

Nauczyciel przybliży postać Katarzyny Górnej. Mówi jaką tematykę porusza w swoich pracach. (stereotypowe postrzeganie ról kobiecych, wykorzystanie formuł ikonografii religijnej) - *Madonny*.

Nauczyciel przybliży postać Joanny Rajkowskiej. Mówi jaką tematykę porusza w swoich pracach. (ciało ludzkie jako produkt i wytwór kultury konsumpcyjnej) - *Satysfakcja gwarantowana*.

Nauczyciel przybliży postać Grzegorza Klamana. Mówi jaką tematykę porusza w swoich pracach. (zawłaszczenie ciała przez naukę, religię i politykę) - *Emblematy*.

Nauczyciel przybliży postać Roberta Rumasa. Mówi jaką tematykę porusza w swoich pracach. (religijność)

- *Termofory*.

Nauczyciel przybliży postać Zbigniewa Libery. Mówi jaką tematykę porusza w swoich pracach. (kreowania przez media wzorcowych postaw, zachowań i wyglądu)

- *Urządzenia korekcyjne (Universal Penis Expander, 1995; Body Master, 1995; Łóżeczka porodowe. Zestaw zabawowy dla dziewczynek, 1996; Body Master II, 1998)*; - *Ciotka Kena, You Can Shave The Baby, You Can Shave the Baby*; - *LEGO. Obóz koncentracyjny*.

Nauczyciel przybliży postać Pawła Althamera. Mówi jaką tematykę porusza w swoich pracach. (akcje artystyczno-społeczne)

- *Czas – woda – przestrzeń*;

- *Astronauta*;

- *Bródno 2000*.

Faza podsumowująca:

Uczniowie rozwiązują zdania nr 1, 2, 3, 4.

Nauczyciel prosi uczniów, aby wymienili cechy charakterystyczne dla nurtu sztuki krytycznej.

Praca domowa:

Uczniowie rozwiązują zadania nr 5, 6, 7.